EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 2.6.2021
COM(2021) 282 final

2021/0137 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o hlavních směrech politik zaměstnanosti členských států

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

Smlouva o fungování Evropské unie stanoví, že členské státy považují své hospodářské politiky a podporu zaměstnanosti za záležitost společného zájmu a koordinují své činnosti v rámci Rady. Dále stanoví, že Rada přijme hlavní zásady politiky zaměstnanosti (článek 148), a upřesňuje, že hlavní zásady musí být slučitelné s hlavními směry hospodářských politik (článek 121).

Zatímco hlavní směry hospodářských politik zůstávají v platnosti jakoukoli dobu, hlavní směry politik zaměstnanosti se musí vypracovávat každý rok. Tyto hlavní směry politik byly poprvé přijaty společně („integrovaný balíček“) v roce 2010 a bezprostředně přispívají k plnění strategie Evropa 2020. Integrované hlavní směry zůstaly až do roku 2014 stabilní. V roce 2015 byly přijaty revidované integrované hlavní směry. V roce 2018 byly hlavní směry politik zaměstnanosti sladěny se zásadami evropského pilíře sociálních práv, který v listopadu 2017 vyhlásil Evropský parlament, Rada a Komise a jehož cílem je podpořit reformy na vnitrostátní úrovni a sloužit jako vodítko pro obnovený proces konvergence v celé Evropě. V roce 2019 zůstaly tyto hlavní směry beze změn. V roce 2020 byly sladěny tak, aby zahrnovaly prvky související s důsledky krize COVID-19, zelenou a digitální transformací a cíli udržitelného rozvoje OSN.

Spolu s hlavními směry hospodářských politik se hlavní směry politik zaměstnanosti předkládají jako rozhodnutí Rady o hlavních směrech politik zaměstnanosti členských států (část II integrovaných hlavních směrů) a poskytují základ pro doporučení pro jednotlivé země v příslušných oblastech.

Všeobecné cíle a priority obsažené v hlavních směrech politik zaměstnanosti zůstávají v platnosti. Podle čl. 148 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie musí být platnost hlavních směrů politik zaměstnanosti pro rok 2021 potvrzena rozhodnutím Rady po konzultaci s Evropským parlamentem, Evropským hospodářským a sociálním výborem, Výborem regionů a Výborem pro zaměstnanost.

„Hlavní směry politik zaměstnanosti“ jsou tyto:

Hlavní směr 5: Podpora poptávky po pracovní síle

Hlavní směr 6: Zlepšení nabídky práce a přístupu k zaměstnání, dovednostem a kompetencím

Hlavní směr 7: Zlepšení fungování trhů práce a zvýšení účinnosti sociálního dialogu

Hlavní směr 8: Prosazování rovných příležitostí pro všechny, podpora sociálního začleňování a boj proti chudobě

2021/0137 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o hlavních směrech politik zaměstnanosti členských států

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 148 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu[1],

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru[2],

s ohledem na stanovisko Výboru regionů[3],

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost[4],

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Členské státy a Unie mají pracovat na rozvoji koordinované strategie zaměstnanosti, a zejména na podpoře kvalifikace, vzdělání a přizpůsobivosti pracovníků a na zaměření trhů práce na budoucnost a jejich schopnosti reagovat na hospodářské změny, aby dosáhly cílů plné zaměstnanosti a společenského pokroku, vyváženého růstu a vysokého stupně ochrany a zlepšování kvality životního prostředí stanovených v článku 3 Smlouvy o Evropské unii. Členské státy mají považovat podporu zaměstnanosti za záležitost společného zájmu a koordinovat své odpovídající činnosti v rámci Rady s přihlédnutím k vnitrostátním zvyklostem, které se týkají odpovědnosti sociálních partnerů.

(2) Unie má bojovat proti sociálnímu vyloučení a diskriminaci, podporovat sociální spravedlnost a ochranu, rovnost žen a mužů, solidaritu mezi generacemi a ochranu práv dětí. Při vymezování a provádění svých politik a činností má Unie přihlížet k požadavkům spojeným s podporou vysoké úrovně zaměstnanosti, zárukou přiměřené sociální ochrany, bojem proti chudobě a sociálnímu vyloučení, vysokou úrovní všeobecného a odborného vzdělávání a ochranou lidského zdraví, jak je stanoveno v článku 9 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“).

(3) Unie v souladu se Smlouvou o fungování EU vytvořila a provádí nástroje pro koordinaci politik zaměřené na hospodářské politiky a politiky zaměstnanosti. V rámci těchto nástrojů tvoří hlavní směry politik zaměstnanosti členských států (dále jen „hlavní směry“) stanovené v příloze rozhodnutí Rady (EU) 2020/1512([5]) spolu s hlavními směry hospodářských politik členských států a Unie stanovenými v

---

1 Úř. věst. C, , s. .
2 Úř. věst. C, , s. .
3 Úř. věst. C, , s. .
4 Úř. věst. C, , s. .
5 Rozhodnutí Rady (EU) 2020/1512 ze dne 13. října 2020 o hlavních směrech politik zaměstnanosti členských států (Úř. věst. L 344, 19.10.2020, s. 22).

doporučení Rady (EU) 2015/1184([6]) integrované hlavní směry. Jejich cílem je poskytnout vodítka pro provádění politik v členských státech a v Unii a zároveň odrážet vzájemnou provázanost mezi členskými státy. Výsledný soubor koordinovaných evropských a vnitrostátních politik a reforem má poskytnout vhodnou celkovou kombinaci udržitelné hospodářské politiky a politiky zaměstnanosti, která by měla přinést pozitivní vedlejší dopady.

(4) Hlavní směry jsou v souladu s Paktem o stabilitě a růstu, stávajícími právními předpisy Unie a různými iniciativami Unie, včetně doporučení Rady ze dne 30. října 2020([7]), doporučení Rady ze dne 15. února 2016([8]), doporučení Rady ze dne 19. prosince 2016([9]), doporučení Rady ze dne 15. března 2018([10]), doporučení Rady ze dne 22. května 2018 o klíčových kompetencích pro celoživotní učení([11]), doporučení Rady ze dne 22. května 2019([12]), doporučení Rady ze dne 8. listopadu 2019([13]), doporučení Rady ze dne 10. března 2014([14]), doporučení Rady ze dne 24. listopadu 2020([15]), doporučení Komise ze dne 4. března 2021 o účinné aktivní podpoře zaměstnanosti po krizi COVID-19 (EASE)([16]) a [doporučení Rady, kterým se zavádí evropská záruka pro děti([17])].

(5) Evropský semestr kombinuje jednotlivé nástroje v souhrnném rámci pro integrovanou mnohostrannou koordinaci a dohled nad hospodářskými politikami a politikami zaměstnanosti. Při sledování cíle environmentální udržitelnosti, produktivity, spravedlnosti a stability začleňuje evropský semestr zásady evropského pilíře sociálních práv a jeho nástroje pro monitorování, srovnávacího přehledu sociálních ukazatelů, a předpokládá intenzivní zapojení sociálních partnerů, občanské společnosti a dalších zúčastněných stran. Podporuje plnění cílů udržitelného rozvoje. Politiky zaměstnanosti a hospodářské politiky Unie a členských států by měly jít ruku v ruce s přechodem Evropy na klimaticky neutrální, environmentálně udržitelnou a digitální ekonomiku a zlepšovat konkurenceschopnost, zajišťovat přiměřené pracovní podmínky, podporovat inovace, prosazovat sociální spravedlnost a rovné příležitosti, jakož i řešit nerovnosti a regionální rozdíly.

---

6 Doporučení Rady (EU) 2015/1184 ze dne 14. července 2015 o hlavních směrech hospodářských politik členských států a Evropské unie (Úř. věst. L 192, 18.7.2015, s. 27).

7 Doporučení Rady ze dne 30. října 2020 o mostu k pracovním místům – posílení záruk pro mladé lidi a o nahrazení doporučení Rady ze dne 22. dubna 2013 o zavedení záruk pro mladé lidi, 2020/C 372/01 (Úř. věst. C 372, 4.11.2020, s. 1).

8 Doporučení Rady ze dne 15. února 2016 o začleňování dlouhodobě nezaměstnaných osob na trh práce (Úř. věst. C 67, 20.2.2016, s. 1).

9 Doporučení Rady ze dne 19. prosince 2016 o cestách prohlubování dovedností: nové příležitosti pro dospělé (Úř. věst. C 484, 24.12.2016, s. 1).

10 Doporučení Rady ze dne 15. března 2018 o Evropském rámci pro kvalitní a efektivní učňovskou přípravu (Úř. věst. C 153, 2.5.2018, s. 1).

11 Doporučení Rady ze dne 22. května 2018 o klíčových kompetencích pro celoživotní učení (Úř. věst. C 189, 4.6.2018, s. 1).

12 Doporučení Rady ze dne 22. května 2019 o vysoce kvalitních systémech předškolního vzdělávání a péče (Úř. věst. C 189, 5.6.2019, s. 4).

13 Doporučení Rady ze dne 8. listopadu 2019 o přístupu pracovníků a osob samostatně výdělečně činných k sociální ochraně (Úř. věst. C 387, 15.11.2019, s. 1).

14 Doporučení Rady ze dne 10. března 2014 k rámci kvality stáží (Úř. věst. C 88, 27.3.2014, s. 1).

15 Doporučení Rady ze dne 24. listopadu 2020 o odborném vzdělávání a přípravě pro udržitelnou konkurenceschopnost, sociální spravedlnost a odolnost, 2020/C 417/01 (Úř. věst. C 417, 2.12.2020, s. 1).

16 Doporučení Komise (EU) 2021/402 ze dne 4. března 2021 o účinné aktivní podpoře zaměstnanosti po krizi COVID-19 (EASE), C/2021/1372 (Úř. věst. L 80, 8.3.2021, s. 1).

17 …

(6) Změna klimatu a výzvy v oblasti životního prostředí, globalizace, digitalizace, umělá inteligence, práce na dálku, ekonomika platforem a demografické změny přemění evropské ekonomiky a společnosti. Unie a její členské státy by měly spolupracovat na účinném řešení těchto strukturálních faktorů a podle potřeby přizpůsobit stávající systémy, a to s ohledem na úzkou provázanost ekonomik a trhů práce členských států a souvisejících politik. To vyžaduje koordinovaná, ambiciózní a účinná politická opatření jak na úrovni Unie, tak na vnitrostátní úrovni, jež budou v souladu se Smlouvou o fungování EU a s ustanoveními Unie, která se týkají správy ekonomických záležitostí. Tato politická opatření by měla zahrnovat podporu udržitelných investic, obnovený závazek provádět v náležité posloupnosti reformy, které posilují hospodářský růst, vytváření kvalitních pracovních míst, produktivitu, přiměřené pracovní podmínky, sociální a územní soudržnost, vzestupnou konvergenci, odolnost a naplňování fiskální odpovědnosti. Měla by kombinovat opatření na straně nabídky a poptávky, a to s přihlédnutím k jejich dopadu na životní prostředí, zaměstnanost a sociální situaci.

(7) Evropský parlament, Rada a Komise vyhlásily evropský pilíř sociálních práv([18]) (dále jen „pilíř“). Pilíř tvoří dvacet zásad a práv na podporu dobře fungujících a spravedlivých trhů práce a systémů sociálního zabezpečení, které jsou rozděleny do tří kategorií: rovné příležitosti a přístup na trh práce, spravedlivé pracovní podmínky a sociální ochrana a začleňování. Tyto zásady a práva udávají směr strategii Unie a zajišťují, aby přechod ke klimatické neutralitě a environmentální udržitelnosti, digitální transformace a demografické změny byly sociálně vyvážené a spravedlivé. Pilíř se svým doprovodným srovnávacím přehledem sociálních ukazatelů představují referenční rámec pro monitorování výsledků členských států v oblasti zaměstnanosti a v sociální oblasti, pro podporu reforem na státní, regionální a místní úrovni a pro sladění „sociálního aspektu“ a „aspektu trhu“ v současné moderní ekonomice, mimo jiné prosazováním sociální ekonomiky. Dne 4. března 2021 předložila Komise akční plán pro provádění evropského pilíře sociálních práv([19]) zahrnující ambiciózní, ale realistické hlavní cíle a doplňkové dílčí cíle v oblasti zaměstnanosti, dovedností a vzdělávání a v sociální oblasti pro rok 2030.

(8) Dne 8. května 2021 vedoucí představitelé EU na sociálním summitu v Portu([20]) uznali evropský pilíř sociálních práv za základní prvek oživení a poukázali na to, že jeho provádění podpoří Unii v její snaze o digitální, zelenou a spravedlivou transformaci a přispěje k dosažení vzestupné sociální a hospodářské konvergence i k řešení demografických výzev. Zdůraznili, že sociální rozměr, sociální dialog a aktivní zapojení sociálních partnerů jsou základem vysoce konkurenceschopného sociálně tržního hospodářství. Členské státy shledaly, že Akční plán pro evropský pilíř sociálních práv předložený Komisí poskytuje užitečné pokyny pro provádění pilíře, a to i v oblasti zaměstnanosti, dovedností, zdraví a sociální ochrany. Uvítaly nové hlavní cíle EU pro rok 2030 v oblasti zaměstnanosti (78 % obyvatelstva ve věku 20–64 let by mělo být zaměstnáno), dovedností (60 % všech dospělých osob by se mělo každý rok účastnit odborné přípravy) a snižování chudoby (nejméně o 15 milionů osob včetně pěti milionů dětí) a revidovaný srovnávací přehled sociálních ukazatelů, které pomohou sledovat pokrok při provádění zásad pilíře sociálních práv v rámci koordinace politik v souvislosti s evropským semestrem. Kromě toho konstatovaly, že

---

18 Interinstitucionální vyhlášení evropského pilíře sociálních práv (Úř. věst. C 428, 13.12.2017, s. 10).

19 Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů, Akční plán pro evropský pilíř sociálních práv (COM(2021) 102 final).

20 Evropská rada, Portské prohlášení, 8. května 2021.

zatímco se Evropa postupně zotavuje z pandemie COVID-19, bude zapotřebí se přeorientovat z ochrany pracovních míst na jejich vytváření a zkvalitňování, a zdůraznily, že provádění zásad evropského pilíře sociálních práv bude mít klíčový význam pro to, aby se v rámci inkluzivního oživení zajistilo vytváření většího počtu a kvalitnějších pracovních míst pro všechny. Členské státy rovněž zdůraznily, že je důležité pozorně sledovat – i na nejvyšší úrovni – pokrok dosažený při provádění evropského pilíře sociálních práv a hlavních cílů EU pro rok 2030.

(9) Reformy trhu práce, včetně vnitrostátních mechanismů stanovování mezd, by se měly řídit vnitrostátní praxí v oblasti sociálního dialogu s cílem zajistit spravedlivé mzdy umožňující důstojnou životní úroveň a udržitelný růst. Měly by rovněž poskytnout potřebný prostor pro široké posouzení socioekonomických otázek, včetně zlepšení udržitelnosti, konkurenceschopnosti, inovací, vytváření kvalitních pracovních míst, pracovních podmínek, chudoby pracujících, vzdělávání a dovedností, veřejného zdraví a začleňování a reálných příjmů. Členské státy a Unie by měly zajistit, aby byly dopady krize COVID-19 na sociální a ekonomickou oblast a na oblast zaměstnanosti zmírněny a aby uvedené transformace byly vyvážené a sociálně spravedlivé. Mělo by se pokračovat v podpoře oživení a úsilí o vytvoření inkluzivní a odolné společnosti, v níž jsou občané chráněni, jsou schopni předjímat a zvládat změny a mohou se aktivně podílet na životě společnosti a na fungování ekonomiky. Aby bylo možno podpořit přechod na trhu práce, je nutné, aby byl přijat ucelený soubor aktivních politik trhu práce, který by zahrnoval dočasné pobídky k zaměstnávání i k přechodům, jakož i politická opatření zaměřená na dovednosti a lepší služby v oblasti zaměstnanosti, jak je zdůrazněno v doporučení Komise (EU) o účinné aktivní podpoře zaměstnanosti po krizi COVID-19 (EASE).

(10) Je třeba řešit diskriminaci ve všech jejích formách, zajistit rovnost žen a mužů a podporovat zaměstnanost mladých lidí. Dále je třeba zajistit přístup a příležitosti pro všechny a snížit chudobu a sociální vyloučení, mimo jiné u dětí, a to zejména zajištěním účinného fungování trhů práce a přiměřených a inkluzivních systémů sociální ochrany a odstraněním překážek omezujících účast na vzdělávání a odborné přípravě a na trhu práce, rovněž prostřednictvím investic do předškolního vzdělávání a péče a do digitálních dovedností. Včasný a rovný přístup k finančně dostupným službám dlouhodobé péče a zdravotní péče, včetně prevence a podpory zdravotní péče, jsou obzvláště důležité s ohledem na krizi COVID-19 a v kontextu stárnoucí společnosti. Ve větším rozsahu by měl být využíván potenciál osob se zdravotním postižením přispívat k hospodářskému růstu a sociálnímu rozvoji. Na pracovních místech v Unii se objevují nové hospodářské a obchodní modely a také se mění pracovněprávní vztahy. Členské státy by měly zajistit, aby pracovněprávní vztahy vyplývající z nových forem práce zachovávaly a posilovaly sociální model Evropy.

(11) Integrované hlavní směry by měly být základem pro doporučení pro jednotlivé země, která může Rada členským státům podat. Vzhledem ke komplexní politické povaze plánů pro oživení a odolnost, která je zaměřena na budoucnost, a ke skutečnosti, že všechny členské státy tyto plány předložily, nebylo v roce 2021 nutné, aby Komise navrhla doporučení pro jednotlivé země. Komise nicméně navrhla doporučení týkající se rozpočtové situace členských států v roce 2021, jak předpokládá Pakt o stabilitě a růstu.

(12) Členské státy by měly plně využívat iniciativy REACT-EU([21]) posilující fondy politiky soudržnosti do roku 2023, Evropský sociální fond plus, nový Nástroj pro oživení a odolnost([22]) a další fondy Unie, včetně Fondu pro spravedlivou transformaci a Programu InvestEU, s cílem podpořit zaměstnanost, sociální investice, sociální začlenění, přístupnost, příležitosti pro prohlubování dovedností a změnu kvalifikace pracovních sil, celoživotní učení a vysoce kvalitní vzdělávání a odbornou přípravu pro všechny, včetně digitální gramotnosti a dovedností. I když jsou integrované hlavní směry určeny členským státům a Unii, měly by se provádět ve spolupráci se všemi státními, regionálními a místními orgány, do níž by se měly intenzivně zapojovat parlamenty, jakož i sociální partneři a zástupci občanské společnosti.

(13) Výbor pro zaměstnanost a Výbor pro sociální ochranu by měly v souladu se svými příslušnými mandáty vyplývajícími ze Smlouvy sledovat provádění příslušných politik s ohledem na hlavní směry politik zaměstnanosti. Uvedené výbory a další přípravné orgány Rady zapojené do koordinace hospodářských a sociálních politik by měly úzce spolupracovat. Politický dialog mezi Evropským parlamentem, Radou a Komisí, zejména pokud jde o hlavní směry politik zaměstnanosti členských států, by měl být zachován.

(14) Byl konzultován Výbor pro sociální ochranu,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Hlavní směry politik zaměstnanosti členských států stanovené v příloze rozhodnutí Rady (EU) 2020/1512 zůstávají platné i pro rok 2021 a členské státy je zohlední ve svých politikách zaměstnanosti a programech reforem.

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno členským státům.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda/předsedkyně

[21] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/2221 ze dne 23. prosince 2020, kterým se mění nařízení (EU) č. 1303/2013, pokud jde o dodatečné zdroje a prováděcí opatření na pomoc při podpoře zotavení z krize v souvislosti s pandemií COVID-19 a jejími sociálními dopady a při přípravě zeleného, digitálního a odolného oživení hospodářství (REACT-EU) (Úř. věst. L 437, 28.12.2020, s. 30).

[22] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost (Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17).